

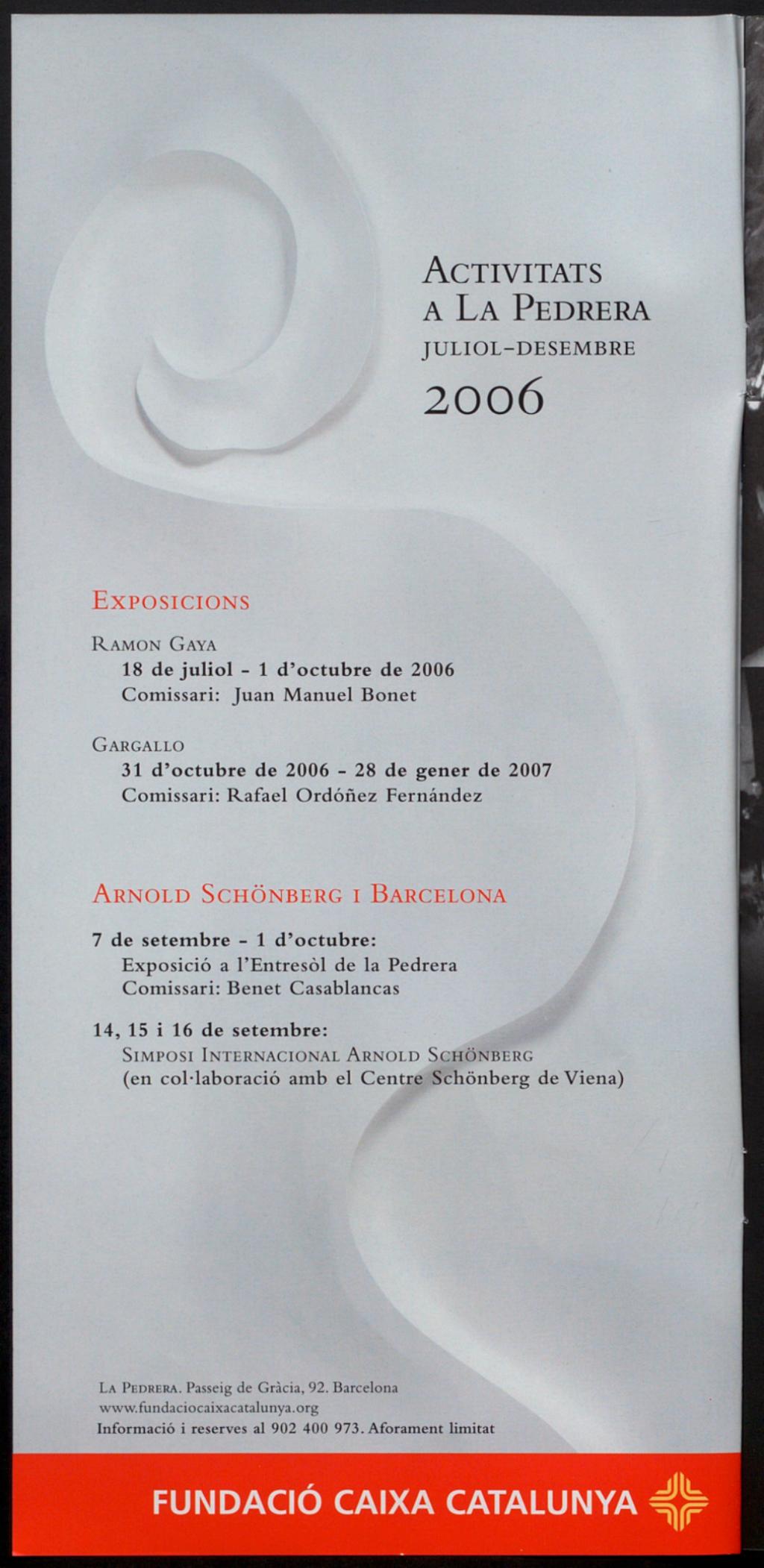

26 FESTIVAL
DE MÚSIQUES
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

ACTIVITATS A LA PEDRERA JULIOL-DESEMBRE **2006**

EXPOSICIONS

RAMON GAYA

18 de juliol - 1 d'octubre de 2006

Comissari: Juan Manuel Bonet

GARGALLO

31 d'octubre de 2006 - 28 de gener de 2007

Comissari: Rafael Ordóñez Fernández

ARNOLD SCHÖNBERG I BARCELONA

7 de setembre - 1 d'octubre:

Exposició a l'Entresòl de la Pedrera

Comissari: Benet Casablancas

14, 15 i 16 de setembre:

SIMPOSI INTERNACIONAL ARNOLD SCHÖNBERG

(en col·laboració amb el Centre Schönberg de Viena)

LA PEDRERA. Passeig de Gràcia, 92. Barcelona

www.fundaciocaixacatalunya.org

Informació i reserves al 902 400 973. Aforament limitat

26

FESTIVAL
DE MÚSIQUE
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE
SANT GENÍS
DISSABTE 5 D'AGOST
22.30 HORES

06 L'obligació del primer manament, KV 35

Hana Blažíková, soprano (La Justícia)

Estefanía Perdomo, soprano
(La Pietat)

María Hinojosa, soprano
(L'Esperit del món)

Jaroslav Březina, tenor
(L'Esperit de Crist)

Lluís Vilamajó, tenor (El Cristià)

**Orquesta Barroca del Festival de
Torroella de Montgrí -
La Principessa Filosofa**

Marek Stryincl, director

L'OBLIGACIÓ DEL PRIMER MANAMENT, KV 35

Wolfgang Amadeus Mozart: *L'obligació del primer manament*
(Die Schuldigkeit des ersten Gebots), KV 35 *

* Producció del Festival de Músiques de Torroella de Montgrí

Hana Blažíková, soprano (La Justícia)
Estefanía Perdomo, soprano (La Pietat)
María Hinojosa, soprano (L'Esperit del món)
Jaroslav Březina, tenor (L'Esperit de Crist)
Lluís Vilamajó, tenor (El Cristià)

Orquesta Barroca del Festival de Torroella de Montgrí - La Principessa Filosofa

Marek Strynci, director

Músics de La Principessa Filosofa

Violins: Farran James, Alba Roca Pagerols, Eduard Herrero, José Manuel Villarreal, Santi Aubert, Lídia Viñes, Jordi Coll, Esther Buendía, Fèlix Ferrer.

Violes: Anna Aldomà, Mario Bugliari, Celia Rufes

Violoncels: Ingrid Viñals, Daniel Regincós

Violone: Xavier Puertas, Oriol Martí

Flautes: Joan Bosch, Marina Comas

Oboes: Pere Saragossa, Kate Elkin

Trompes: Ovidi Calpe, Gilbert Camí

Trombó: Jordi Jiménez

Fagots: Maria Crisol, Benny Aghassi

Clavicèmbal: Eva del Campo

NOTES AL PROGRAMA

L'obligació del primer manament, KV 35

El desembre de 1766, el jove Mozart (deu anys d'edat) tornava al seu Salzburg natal després d'un recorregut artístic per París, Versalles, Dijon, Lyon, Lausanne, Berna, Zurich i Donaueschingen. Algun biògraf, potser més novel·lesc que rigorós, ha explicat que Sigismund, el llavors príncep arquebisbe de Salzburg, destituïs de comprovar per si mateix fins a quin punt era cert el que de Mozart es comentava, va tancar el nen durant vuit dies amb un text perquè li posés música. Aquest podria ser el curiós origen de *Die Schuldigkeit des ersten Gebotes*, és a dir, *L'obligació del primer manament, KV 35*, un *geistliches Singspiel*, és a dir, un *Singspiel* espiritual en tres actes o parts. Fos com fos, a la cort del mencionat príncep arquebisbe de Salzburg, concretament a la Rittersaal del

col·legi universitari, va tenir lloc, el 12 de març de 1767, l'estrena d'aquesta obra que conté almenys dos elements dignes de ser ressaltats: aquest va ser el primer encàrrec de composició que va rebre Mozart, i aquesta era la primera ocasió en què Mozart componia sobre un text en llengua alemanya.

Aquest text es deu a Ignaz Anton Weiser, poeta i escriptor amateur també vinculat llavors a la cort del príncep arquebisbe, i posa en joc cinc personatges símbol: L'Esperit de Crist, l'Esperit del mon, la Pietat, la Justícia i el Cristià. La trama, d'escassa consistència, al tercer acte —i com el títol de l'obra proclama— porta a la conclusió que el que millor podem fer els humans és estimar Déu sobre totes les coses... L'Esperit de Crist lamenta al principi les debilitats que s'observen en aquest mon; la Pietat aporta la imatge del feroç lleó que s'ensenyora del

bosc per la desidia, que dorm preocupat pel perill del seus semblants; la Justícia vindrà a despertar-lo perquè compleixi amb el seu deure; mentrestant, l'Esperit del mon fa la seva oferta de visa fàcil i voluptuosa en una ària deliciosa i seductora. El Cristià, entre les crides contradictòries a fer el bé o a deixar-se emportar pels plaers mundans, dubta i contrau remordiments. Finalment, com no podia ser d'altra manera en una historieta moralitzant, les forces del bé, o sigui, l'Esperit del Crist, la Pietat i la Justícia s'alien per ajudar el Cristià i guanyar-lo per la seva causa: és el terçet final, pàgina en la qual el nen Mozart no va tractar les veus polifònicament, sinó de manera més senzilla, conjunt amb independència les tres línies vocals.

La música per a aquesta peculiar trama va ser encomanada a tres compositors de l'òrbita

salzburguesa, un per cada acte: Mozart va compondre la música per al primer; Michael Haydn —germà del gran Franz Josef, amb qui Mozart arribaria a tenir una amistosa relació— faria el segon, i Anton Cajetan Adlgasser —a qui Mozart va reconèixer com “excel·lent mestre de contrapunt” —el tercer. Naturalment, d'aquesta obra menor, encara que amplissima de llargada, només la part mortziana (els manuscrits de les altres dues s'han perdut) mou avui l'interès: això és pel que tantes vegades i amb tanta rao es diu: dels grans creadors ens interessen fins i tot les seves petites coses.

L'aportació del Mozart nen a *Die Schuldigkeit des ersten Gebotes* comprèn una obertura en do major, quatre recitatius (en algun dels quals, segons es desprèn del manuscrit, va poder intervenir Leopold, el pare de la criatura), set àries i un terçet final. Els papers de l'Esperit

del món, la Pietat i la Justícia són de soprano, mentre que l'Esperit de Crist i el Cristià són tenors; com es veu, tot són veus agudes. L'orquestra està formada per oboès, fagots, trompes i les cordes, més un tambor que subratlla un passatge "creant un efecte que sembla anticipar el *Tuba mirum* del *Rèquiem* compost quasi un quart de segle més tard" (Alfred Beaujean). Música, tan

intrascendent com amable i ben feta, admirable pel seu irrefutable valor provatori de la increíblement primerenca capacitat musical de Mozart. L'arquebisbe salzburgès condecorà amb una medalla d'or al nen Mozart pel seu sorprendent treball.

Els 1991, Any Mozart, en què es commemorà el segon centenari de la seva mort, la posada

en marxa d'aquesta partitura ocupà un espai important en els principals festivals de música austriacs: Linz i Salzburg. A Espanya la varem conèixer a través de la Setmana de Música Religiosa de Cuenca de 1995; i, probablement, des de llavors no s'havia tornat a interpretar entre nosaltres. L'actual commemoració mozartiana –els 250 anys del naixement- torna a remoure la curiositat per

aquesta partitura del precoç compositor salzburgès. Amb seguretat, per a la immensa majoria dels oients que tingui el Festival de Músiques de Torroella de Montgrí, aquesta obra constituirà una novetat absoluta... i no és poc afegir que assistir a una estrena de Mozart!

José Luis García del Busto

CURRÍCULUMS

Hana Blažíková

(*La Justícia*)

Va estudiar cant al Jan Neruda Gymnasium de Praga amb la professora Jarina Smolaková-Svolinská. L'any 2002 es va graduar al Conservatori Superior de Praga amb el professor Jiří Kotouč. Ha participat en cursos amb Poppy Holden i Peter Kooije.

Hana Blažíková s'ha especialitzat principalment en els repertoris medieval, renaixentista i barroc. Treballa amb diferents conjunts de cambra com la Capella Regia Praha, Collegium Marianum, Jiří Stivín's Quodlibet, Musica Florea, Ritorcello, San Marco Consort i molts altres. Actua sovint a països com Alemanya, Itàlia i Polònia. L'any 2004 va participar en l'òpera *Praga nascente* en el paper de Libuse durant el Festival de Primavera de Praga i en el paper de Susana a l'òpera *Les noces de Figaro* de Mozart, al Teatre Karlovy Vary.

Estefanía Perdomo

(*La Pietat*)

Natural de Las Palmas de Gran Canaria, es va iniciar en el món de la música amb l'Escolanía San Marical, i va participar en el Festival d'Òpera de Las Palmas. Va estudiar cant al Conservatori Superior de Música de Las Palmas sota la tutela del professor Mario Guerra. Entre els mestres dels quals ha rebut lliçons hi ha Nancy Argenta, Ian Patridge i Meribeth i, dels repertoristes, Miguel Zanetti i Alejandro Zabala, entre altres.

Ha format part de la Schola Cantorum de la Universitat de Las Palmas de Gran Canaria dirigida per Emilio Trabaue amb la qual ha actuat a València i Portugal. Ha cantat en el Teatre Pérez Galdós, el Guiniguada, el Gabinet Literari i a l'Auditori Alfredo Kraus.

Ha col·laborat amb la Capilla Atlantigua i la Fundació del Caldara Ensemble, formació dedicada a la interpretació de música del segle XVIII amb instruments originals, en diversos concerts com els oferts en el Festival de Música Antiga de Aracena, Huelva, i el d'Eloy Zapico a Astúries.

Actualment, realitza estudis de postgrau al Koninklijk Conservatorium de La Haya (Holanda) amb les professors Barbara Pearson i Sasja Hunnego.

Maria Hinojosa

(*L'Esprit del món*)

Nascuda a Sabadell (1979), comença els seus estudis de cant amb Mª Teresa Boix, actualment els prossegueix amb Enedina Lloris a l'Escola Superior de Música de Catalunya. Ha ampliat els seus coneixements amb Elena Obraztsova, Mitsuko Shirai, Ana Luisa Chova, Assumpta Mateu, Robert Expert...

Debuta a l'edat de setze anys en el paper protagonista de la sarsuela *Gigantes y Cabezudos*, a la que segueixen *El Cantar del Arriero*, *Don Manolito*, *La del Manojo de Rosas*, *La Cançó d'Amor i de Guerra*, *La Dolorosa*, *La Verbena de la Paloma*, *La Parranda*, *El Dúo de la Africana* i diferents antologies.

S'inicia en el gènere operístic amb la Marguerite de *Faust* (Gounod) i posteriorment el paper d'*Amore d'Orfeo ed Euridice* (Glück), el rol de Gretel a *Hänsel und Gretel* (Humperdinck) i els rols de Donna Anna i Donna Elvira al *Don Giovanni* (Mozart).

En el terreny de l'oratori ha cantat recentment el *Lobgesang* de Mendelssohn a l'Auditorio Nacional de Madrid sota la direcció de Salvador Mas. També ha cantat el *Réquiem* de Fauré, El *Réquiem* de Mozart, la *Petite Messe solennelle* de Rossini, *El Messies* de Händel, *Esther* de Lidarti, la *Missa St. Johannes de Deo* Haydn, *Passió segons St. Joan* de Bach.

La temporada 2003-2004 debuta en la

programació infantil del Gran Teatre del Liceu amb l'spectacle *D'Òpera* dirigit per Comediants, actualment de gira.

L'any 2003 guanya el II premi del VI certamen per a veus joves Manuel Ausensi celebrat al Gran Teatre del Liceu de Barcelona. L'any 2004 es convidada a cantar de nou al Liceu, realitzant el concert de clausura del VII certamen.

Es part integrant de la formació de música antiga "Le Tendre Amour" amb qui realitza concerts i gires per Europa i pels E.U.A. Properament sota la direcció de Gabriel Garrido realitzarà una gira per Europa amb l'òpera *L'Ercole Amante* de Cavalli dins del Festival d'Ambronay.

Jaroslav Březina

(*L'Esperit de Crist*)

Jaroslav Brezina va aprendre a tocar el violí des de petit i a cantar en el Cor Infantil de Kuhn. Va fer els estudis musicals al Conservatori de Praga amb el professor Jankovsky i es va incorporar ben aviat, en el conjunt vocal Dobry Vecer. Guanya els prestigiosos concursos internacionals de cant A. Dvorák, de Karlovy Vary, i M. Schneider-Trnavsky, de Trnava. Dins de la seva rica activitat com a concertista, sobresurten en especial les seves actuacions amb un repertori barroc i clàssic. Amb l'Òpera del Teatre Nacional, on és solista des de l'any 1993, recrea nombrosos personatges del repertori nacional i internacional, entre els quals s'han de destacar el Vasek de la *Nova vendida* de Smetana, el Compte Almaviva d'*El barber de Sevilla*, el Don Octavio de la nova posada en escena del *Don Giovanni* de Mozart i Zinovi Borisovich de *Lady Macbeth de Mtsensk* de Shostakovich.

Al llarg de la seva trajectòria al Teatre Nacional destaquen, a més, altres papers, com el de Benvolio a *Romeo i Julieta*, Peppe a *I Pagliacci*, Arlequí a *L' emperador de l'Atlàntida*, el Tinca a *Il tabarro*, Gerard a l'òpera en un acte de *Gianni Schicchi*, l'home mono a l'òpera en un acte d'*Informe para una Academia* de Klusák, Ferrando a *Cosi fan tutte* i Dancaire a *Carmen*.

Pren part a la gira holandesa que la seva formació va desenvolupar en els anys 1998-2000 amb la *Passió segons San Mateu* de J. S. Bach. Dins la seva producció discogràfica s'han de citar especialment la versió de la *Missa de Nadal txeca* de Ryba, gravada pel segell Deutsche Grammophon.

Lluís Vilamajó

(*El Cristià*)

Nascut a Barcelona, inicià els seus estudis musicals a l'Escolania de Montserrat, i després els continuà al Conservatori Municipal Superior de Música de Barcelona. Ha estudiat cant amb Margarida Sabartés, Carmen Martínez.

Actualment és membre de la *Capella Reial de Catalunya*, *Hespérion XXI*, (dir. Jordi Savall), i de *Al Ayre Español* (dir. E. López Banzo), i col.labora amb formacions com *Le Sacqueboutiers de Toulouse*, *Ensemble La Fenice*, *Ensemble Brroque de Limoges*, *Il Fondamento* amb els quals ha ofert concerts i ha efectuat enregistraments en diferents auditoris d'Europa, així com també als Estats Units, Mèxic, Israel.

Ha estat director de la Capella de Música de Santa Maria del Mar de Barcelona, en la qual havia cantat sota la direcció del mestre Enric Gispert.

Com a solista ha interpretat obres com les

Vespres de C.Monteverdi, el *Magnificat* de J.S.Bach, el *Requiem* de W.A.Mozart, *la Missa de Glòria* de G.Puccini, *La Creació* de J.Haydn, el *Messies* de G.F.Haendel, la *Passió segons Sant Mateu* i la *Passió segons Sant Joan* de J.S.Bach, *Missa en si m* de J.S.Bach, *L'Enfant Prodigue* de C.Debussy.

Ha actuat sota la direcció de S.Brotoms, Pierre Cao, Jordi Casas, Josep Prats, Juan José Mena, Manel Valdivieso, A.Ros

Marbà, Andrew Parrott, Laszlo Heltay, R.Alessandrini, E.Ericson, Ernest Martínez Izquierdo, Jordi Savall, Salvador Mas, Attilio Cremonesi, Wieland Kuijken, Jordi Mora, Nicolas McGegan, Paul Dombrecht, Reinhard Goegel, Christophe Coin, Christopher Hogwood, Andrea Marcon.

Ha realitzat diversos enregistraments per Astrée-Audivis, Alia-Vox, Fonti musicali, Sony-classical, Deutsche Harmonia Mundi, Accord, Discant, Cantus.

Orquestra Barroca del Festival de Torroella de Montgrí- La Principessa Filosofa

Amb la finalitat de proporcionar al Festival de Músiques de Torroella de Montgrí un instrument orquestral propi, neix en l'edició de 2006 l'Orquestra Barroca del Festival de Torroella de Montgrí. Aquest projecte neix de l'encontre entre la ja creada orquestra La Principessa Filosofa i l'aposta del propi festival per a la creació d'una formació musical pròpia. La presentació d'aquest projecte es materialitza amb la presentació, per primera vegada a Catalunya, de l'oratori *L'Obligació del Primer Manament KV 35* de Mozart, sota la direcció de Marek Strynci. Amb un projecte a desenvolupar en els propers anys, aquesta orquestra té previst de compaginar els projectes i produccions propis al costat de destacades

noms del món de la interpretació amb criteris històrics.

La Principessa Filosofa, nom extret del títol d'una òpera de Carles Baguer, va néixer a partir d'un primer projecte a l'entorn de la cultura catalana organitzat a Nàpols per l'Institut Ramon Llull la tardor de 2005, i amb la tasca d'aportar a la ciutat italiana un pessic de la música catalana escrita durant el segle XVIII.

Els components de l'orquestra són músics especialitzats en el camp de la interpretació històrica. Tots tenen en comú l'interès per l'aprofundiment en l'àmbit dels instruments originals. Formats en diferents

països europeus, són joves intèrprets amb experiència en altres orquestres dedicades a aquest tipus d'interpretació com ara Le Concert des Nations, Les Musiciens du Louvre, Al Ayre Español, La Capilla Real, El Concierto Español, l'Orquestra Barroca de Sevilla, etc. La majoria d'ells desenvolupen, a la vegada, una activitat cambrística arreu d'Europa.

Amb ganes d'offerir concerts atractius, interessants i d'alta qualitat, sempre basats en la interpretació històrica, l'orquestra vol, a poc a poc, fer-se un lloc dins del panorama musical amb instruments originals.

Músics de La Principessa Filosofa

Violins: Farran James, Alba Roca
Pagerols, Eduard Herrero, José Manuel Villarreal, Santi Aubert, Lídia Viñes, Jordi Coll, Esther Buendía, Fèlix Ferrer.
Violes: Anna Aldomà, Mario Bugliari, Celia Rufes
Violoncels: Ingrid Viñals, Daniel Regincós
Violone: Xavier Puertas, Oriol Martí
Flautes: Joan Bosch, Marina Comas
Oboes: Pere Saragossa, Kate Elkin
Trompes: Ovidi Calpe, Gilbert Camí
Trombó: Jordi Jiménez
Fagots: Maria Crisol, Benny Aghassi
Clavicèmbal: Eva del Campo

Marek Strynci, direcció musical

Director de l'Orquestra Barroca del Festival de Torroella de Montgrí va ser el primer violoncel de l'Orquestra Filarmònica de Bohèmia i membre de diferents conjunts de música barroca com Musica Antiqua Praga, Musica Aeterna, Musicalische Compagnie, Ganz Europa sota la direcció de Simon Standage, entre altres.

L'any 1992 va fundar Musica Florea, una orquestra especialitzada en la interpretació de la música barroca de la mateixa manera que s'interpretava en el moment de la seva creació. Ha col·laborat amb destacats solistes i conjunts com Magdalena Kozena, Sussane Ryden, Les Musiciens du Paradis, Orlando Consort, entre altres. Entre els anys 1999 i 2002 va treballar en col·laboració amb un equip internacional en la producció de l'òpera *Castor et Pollux*, de J. Ph. Rameau al Teatre Nacional de Praga.

26è FESTIVAL DE MÚSIQUES TORROELLA DE MONTGRÍ'06

Del 14 de juliol al 22 d'agost

OFFESTIVAL

Entrada gratuïta

Dissabte, 15 de juliol. 20 h. Plaça Pere Rigau

MARAM TRIO, veu, psalteri i viola de roda

Dilluns, 17 de juliol. 22 h. Plaça Pere Rigau

CARLES BELDA I COMPANYIA, quartet d'acordions

Divendres, 21 de juliol. 22 h. Plaça de la Vila

Concert de professors i alumnes

CURSOS DE MÚSICA TRADICIONAL DE LA FESTCAT

Dimarts, 25 de juliol. 22 h. Convent dels Agustins

MISHIMA presenta *Vida social en petits espais urbans*

Divendres, 28 de juliol. 22 h. Plaça Ernest Lluch

WILD MARMALADE, didjeridoo i percussions

Dissabte, 29 de juliol. 20 h. Plaça de la Vila

MUSHKA, etnofusió

Dimecres, 9 d'agost. 20 h. Plaça Pere Rigau

ALOS QUARTET, noves músiques

Dijous, 10 d'agost. 20 h. Cine Petit

PAU BAIGÉS, piano

Granados, Rachmaninov, Shostakovich, Scriabin i Liszt

Dissabte 12 i diumenge 13 d'agost. De 19 a 24 h. Passeig de l'Església

MERCAT DEL MÓN

Dissabte 12 d'agost. 19 h. Plaça de la Muralla

Tallers de **PERCUSSIONS I DANSES AFRICANES**

amb **LES TAMBOURS DE BRAZZA** (Congo)

Diumenge, 13 d'agost. 19 h. Plaça de la Muralla

SAKAPATÚ! (Xile), música del Renaixement fusionat amb folklore andí

cultura.gencat.net

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

HO ORGANITZA

SECRETARIA:

Apertat de Correus núm. 70 • E-17257 • Torroella de Montgrí

T. 00 34 972 76 10 98 • T. 00 34 972 76 06 05

F. 00 34 972 76 06 48 • E-m. info@joventutsmusicals.com

www.festivaldetorroella.com

HI COL·LABOREN

EL PAÍS

**CATALUNYA
MÚSICA**

**FUNDACIÓ
VILA CASAS**

Germans Radresa

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

IR3SC

HO PATROCINEN

**Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura**

AMB LA COL·LABORACIÓ I EL PATROCINI DE

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

**ESGLÉSIA PARROQUIAL
DE SANT GENÍS
DISSABTE 5 D'AGOST
22.30 HORES**

**06 El deure del primer
manament, KV 35**

Text d'I. A. Weiser
Música de W.A. Mozart

Hana Blažíková, soprano (La Justícia)
Estefanía Perdomo, soprano (La Pietat)
María Hinojosa, soprano (L'Esperit del món)
Jaroslav Březina, tenor (L'Esperit Cristià)
Lluís Vilamajó, tenor (El Cristià)

**Orquesta Barroca del Festival de
Torroella de Montgrí - La Principessa
Filosofa**

Marek Stryncl, director

**Producció del Festival de Músiques de Torroella
de Montgrí**

DIE SCHULDIGKEIT DES ERSTEN GEBOTS

Teil I eines geistlichen Singspiels

Text: I. A. Weiser

Sinfonia

Der Ort der Vorstellung ist eine anmutige Gegend an einem Garten und kleinen Wald. Der laue Christ in einem Blumengesträuche schlafent.

Rezitativ

GERECHTIGKEIT

Die löslich' und gerechte Bitte,
Die du dem Heil der Sterblichen zu gut
Mitleidend mir hast vorgebracht
Ist mir zwar angenehm, doch bin ich
nicht bedacht,
Den faulen Knechten zu verschonen:
Du weisst, mein ist, die Frommen zu
belohnen
Und jene abzustrafen,
Wenn sie durch Büßen und Bereuen
Sich nicht der Schuld befreien;
Und dies geschieht durch unverdiente
Gnade,
Die nur des Höchsten Güte allein
gewähren kann,
So wie es ihr gefällt.

CHRISTGEIST

Wohlan! So sei mien wiederholtes
Flehen
Auf gleiche Weis an dich gestellt,
O göttliches Erbarmen!

BARMHERZIGKEIT

Was je erwartest du?

CHRISTGEIST

Ach! Alles von deiner Huld
Und deinen Helferarmen.

BARMHERZIGKEIT

Und was bekümmert dich so sehr?

CHRISTGEIST

Ach, der bedauernswerte Stand,
Die Blindheit, die Gefahr
Der lauen Menschensöhne,
Die kleine Zahl, die sich bemüht, zu
gehn
Den schmalen Weg zum wahren
Vaterland;
Die Menge, die zum offnen

EL DEURE DEL PRIMER MANAMENT

Primera part d'un drama sacre

Text d'I. A. Weiser

Sinfonia

L'escena és en un indret agradable, vora un jardí i un bosquet. El cristia desmenyat dorm sota uns arbustos.

Recitatiu

LA JUSTÍCIA

El just i encoriable prec
que en la teva pietat m'adreces
per la salvació dels mortals
em plau del cert, però no tinc cap
intenció
d'estalviar el servent mandrós:
saps que he de premiar el pietós
i castigar
els que no s'alliberen del pecat
amb penitència i amb penediment;
i això per la gràcia immerescuda
que només concedeix l'Altíssim,
segons li plau.

L'ESPERIT CRISTIÀ

Llavors, la meva repetida súplica
ha d'adreçar-se semblantment a tu,
oh divina misericòrdia!

LA PIETAT

I què esperes de mi?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Ah! Tot ho espero de la teva gràcia
i del teu braç auxiliador.

LA PIETAT

I què és això que t'atribola tant?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Ah, el deplorable estat,
la ceguesa, el perill
dels tebis fills dels homes;
els petit nombre dels que malden per
emprendre
l'estret sender que du a la pàtria
autèntica;
els molts que corren a la gola de

Höllenschlund
Mit dem betörten Haufen
Auf breiter Blumenstrasse laufen.
Der schlaue Geist der Welt,
Der unter Blendewerk verhüllt
Die Sünden und Gefahren,
Entführt ganze Scharen.

Nr. 1 Arie

CHRISTGEIST

Mit Jammer muss ich schauen
Unzählig teure Seelen
In meines Feindes Klauen
Den Untergang erwählen,
Wenn deine Wunderkraft
Nicht Heil, nicht Rettung schafft.

Ihr zügelfreier Sinn,
Gleich ausgebrochen Flüssen,
Die schäumend sich ergießen,
Reisst nach den tausend hin.

Mit Jammer muss ich schauen...

Rezitativ

BARMHERZIGKEIT

So vieler Seelen Fall ist zwar mit allem
Fug
Beweinungswürdig anzusehn,
Doch ist es selbst ihr Will'
Dass sie zu Grande gehn.
Das erste, grösste, ja das wichtigste
Gebot:
Aus ganzer Seel', aus Herz und Kräften
Zu lieben ihren Herrn und Gott,
Scheint ihrem trägen Sinn
Gleich einer Last zu sein.

GERECHTIGKEIT

Flösst ihnen der Verstand,
Ja endlich die Natur
Nicht diese Pflicht als Kindern ein,
Weil er als Vater sie sus Nichos
gebildet hat,
Weil er sie schützt, liebet, nähret
Und ewiglich belohnet?

BARMHERZIGKEIT

Ist er denn nicht das einzige wahre Gut,
Mitin auch höchster Liebe wert?

GERECHTIGKEIT

Pracht, Wollust, Eigennutz
Und eitler Ehre Schein
Sind die gemeinen Götzen,

l'infern
amb les masses esgarriades
per l'ample caminal sembrat de flors.
El maligne Esperit del món,
que dissimula sota la il·lusió
els pecats i els perills,
i sedueix legions senceres.

No. 1 Ària

L'ESPERIT CRISTIÀ

Amb aflicció he de veure
tantes àimes cares
entre urpes enemigues
triar la perdició,
si el teu poder mirific
no les salva i deslliura.

Els seus senys desbridats
talment rius enfollits
que escumant es desborden
a milers se'ls emporten.

Amb aflicció he de veure...

Recitatius

LA PIETAT

L'error de tantes àimes sens dubte
resulta deplorable,
però és el seu voler
el que els empeny a perdre's.
El primer, el més gran, el més alt
manament:
"estima amb tota l'ànima, amb tot el
cor, amb totes les forces
el teu Déu i Senyor"
sempbla una càrrega feixuga
al seu seny indolent.

LA JUSTÍCIA

El seu propi senderi,
o la natura, almenys,
¿no els inspira aquest deure filial,
quan Ell els va crear del no res com a
pare,
i els protegeix, els estima, els nodeix
i eternament els recompensa?

LA PIETAT

¿No és Ell per ventura el summe Bé
i doncs digne de summe amor?

LA JUSTÍCIA

La voluptat, el luxe, l'egoisme
i l'esclat de la vanagloria
són els ídols vulgars

Die sie dem Schöpfer gleich,
Ja höher schätzen.

BARMHERZIGKEIT
Derselben Ausspruch
Gilt viel mehr als Gottes Wort.

GERECHTIGKEIT
Sie wenden nur nach deren falschen
Schimmer
Die blöden Augenlichter,
Und schauen doch sich selber nicht,
Noch Miel, Hölle, Tod und Richter.

BARMHERZIGKEIT
Sie lieben die Unwissenheit
Der Lehre ihres Heils
Und ihrer Schuldigkeit.

GERECHTIGKEIT
Wenn sie auf solche Weise
Noch Beispiel der Belohnten,
Noch der Bestraften wollen sehen,

BARMHERZIGKEIT
Wenn sie mein Rufen, mein Ermahnen
Nicht wollen hören, noch verstehen,

GERECHTIGKEIT
So kann Gerechtigkeit
Sie nicht der Schuld entbinden,

BARMHERZIGKEIT
So kann Barmherzigkeit
Für sie kein Mittel finden

Nr. 2 Arie

BARMHERZIGKEIT
Ein ergrimmter Löwe brüllt,
Der den Wald mit Forcht erfüllt,
Ringsherum nach Raube sieht.

Doch der Jäger will noch schlafen,
Leget hin die Wehr, die Waffen,
Achtet Schutz und Helfer nicht.

Rezitativ

BARMHERZIGKEIT
Was glaubst du,
Wird man wohl mit vielem Trauern
Derselben schnöden Tod bedauern?

GERECHTIGKEIT
Anstatt ihn zu beklagen,
Word man von ihm ja billig sagen,

que ells posen al nivell del Creador,
quan no més alt i tot.

LA PIETAT
Estimen més els seus dictats
que la paraula de Déu.

LA JUSTÍCIA
Només a l'esclat fals
giren el feble esguard
i no es veuen a si mateixos,
ni el cel, l'infern, la mort i el judici.

LA PIETAT
Estimen la ignorància
de la doctrina que els ensenya
la salvació i el deure.

LA JUSTÍCIA
Si doncs així refusen veure
l'exemple dels premiats
i el dels damnats,

LA PIETAT
si no volen sentir ni entendre
el meu avís, la meva exhortació,

LA JUSTÍCIA
no podrà la Justícia
absoldre'ls del pecat,

LA PIETAT
no podrà la Pietat
tenir-ne compassió.

No. 2 Ària

LA PIETAT
Un lleó furiós rugeix
i la selva omple de por
mentre cerca presa arreu.

Però vol dormir el qui caça
i abandona a terra l'arma
i menysprea empar i ajuda.

Recitatius

LA PIETAT
Què penses, doncs?
¿Que serà lamentada amb gran tristesa
la seva mort indigna?

LA JUSTÍCIA
En lloc de deplorar-la,
édiran amb tot el dret

Sein Eigensinn sei schuld daran?

CHRISTGEIST

Dass sie zu sorgenlos
Und wie betäubet sind,
Ist Leiden allzu wahr.
Doch ist denn keine Art
Won Mitteln zu ergründen?
Es würde des Verstandes Licht
Vielleicht sich bald
In seiner Helle finden,
Und der verkehrte Will'
Sich bald ergeben,
Wenn ihnen sichtbar sollte
Vor ihren Augen schweben
Das Pein- und Schreckenbild
Des offnen Höllengrund,
Wenn aus so vieler Tausend Mund
Das grässliche Geheul erschallte,
Wenn ein Verdammter sich
Aus seinem Grab erhebe,
Sie durch sein' unbeglückten Fall
Des grossen Hauptgebots gemessne
Schuldigkeit,
Den Eifer, die Beflissenheit,
Die Wissenschaft des Heils zu lehren.

BARMHERZIGKEIT

Sie können dich,
Dein Beispiel und deine Wort'
Durch ihrer Lehrer Stimme
Genug beschauen, kennen, hören.

CHRISTGEIST

Ach, wenigst, lass ein förthliches
Ermahnem
In ihre lauen Herzen gehen.

BARMHERZIGKEIT

Wohlan, es soll nach deinem Wunsch
geschehen.

GERECHTIGKEIT

Gerechtigkeit will dich hierin gewähren,
Doch muss der Menschen Will'
Mit mir beflissen sein,
Der Auserwählten Zahl zu mehren.
Denn dass ich ihren Willen zwinge,
Das kannst du nicht von mir begehrn:
Es bleibt ihnen freigestellt,
Zu folgen meinem Ruf,
Zu fliehen jenen Weg,
Der führt zum weiten Höllenrachen.
Sieh', hier will ich die Probe machen,
An diesem Sterblichen,
Den falsche Sicherheit
In tiefen Schlaf versenket hat.

que en fou causa la seva obstinació?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Que són massa indolents
i com embeneitits
per desgràcia és prou cert.
Però ¿no hi ha manera
de trobar-hi remei?
La llum de la raó
potser aviat podria
resplendir en tot esclat,
i el seu errat voler
sotmetre's aviat
si davant els seus ulls
aparegués oberta
la visió de terror i de suplici
de la gola infernal,
si tronessin de tants milers de boques
els udols espantosos,
si un damnat s'aixequés
de la tomba a ensenyar-los,
per l'exemple del seu fallir funest,
el deure del suprem dels manaments,
el zel, la diligència,
la coneixença de la salvació.

LA PIETAT

Els poden prou,
per la veu dels seus mestres,
mirar, conèixer i escoltar
el teu exemple i el teu verb.

L'ESPERIT CRISTIÀ

Ah, doncs envia almenys un greu avis
als seus cors desmenjats.

LA PIETAT

Doncs bé, que sigui així com ho
demanes.

LA JUSTÍCIA

La Justícia en això bé et vol complaure,
però el voler de l'home
s'ha de mostrar aplicat
a fer créixer l'estol dels elegits.
Que jo els forci la pròpia voluntat
no m'ho pots demanar:
deixo al seu liure arbitri
d'obeir el meu senyal,
d'esquivar aquell camí
que mena a l'ample abisme de l'infern.
Guaita, vull fer-ne l'experiència
damunt aquest mortal,
que una falsa certesa
ha enfonsat en un son profund.

CHRISTGEIST

O, dass doch jeden trägen Geist
Dein heilsames Erschrecken
Aus seinem Schlummer möcht'
erwecken!

Nr. 3 Arie

GERECHTIGKEIT

Erwache, fauler Knecht,
Der du den edlne Preis
So vieler Zeit verloren,
Und doch zu Müh' und Fleiss,
Zur Arbeit bist geboren.
Erwache, fauler knecht,
erwachte strenges Recht.

Es rufet Höll' und Tod:
Du wirst von deinem Leben
Genaue Rechnung geben
Dem Richter, deinem Gott!

Erwache, fauler Knecht...

Rezitativ

CHRISTGEIST

Er reget sich

BARMHERZIGKEIT

Er scheinet zu erwachen

GERECHTIGKEIT

Nun kannst du hier verborgen sehn,
Ob meine Wort' erwünschte Würkung
machen.

(*Barmherzigkeit und Gerechtigkeit
begeben sich auf den Wloken von
hinnen*)

CHRISTGEIST

Ich will das Beste hoffen.
(*Er verbirgt sich*)

Weltgeist, Christgeist und Christ.

Rezitativ

CHRIST

Wie, wer erwecket mich?
Ich sehe niemand hier.
War dieses Blendewerk?
Die Wahrheit oder Scherz?
Tod, Hölle, Rechenschaft,
Ihr Sinne, saget mir...

L'ESPERIT CRISTIÀ

Tant de bo els esperits inerts,
pel teu terror salvífic,
es desvetllin del seu ensopiment!

No. 3 Ària

LA JUSTÍCIA

Servent mandrós, desperta't,
tu que el més noble premi
vas perdre fa tant temps,
malgrat néixer per veure
esforç, zel i treball.
Servent mandrós, desperta't
i espera greu judici.

Mort i infern et reclamen:
del teu viure et caldrà
donar comptes exactes
al teu jutge, el teu Déu!

Servent mandrós, desperta't...

Recitatiu

L'ESPERIT CRISTIÀ

Es mou.

LA PIETAT

Sembla que ja es desperta.

LA JUSTÍCIA

Ara veuràs des de l'amagatall
si el meu parlar té el desitjat efecte.

(*La Pietat i la Justícia s'allunyen sobre
núvols.*)

L'ESPERIT CRISTIÀ

Esperaré el millor.
(*S'amaga.*)

*L'Esperit del món, l'Esperit cristia i el
Cristià.*

Recitatiu

EL CRISTIÀ

I doncs, qui em despertava?
Aquí no hi veig ningú.
Ha estat potser un miratge?
És veritat o broma?
Mort, infern i judici,
digueu-me, sentits meus...

WELTGEIST

Was Rechenschaft? Was Tod?
Was Hölle?
Was sollen diese Grillen sein?

CHRIST

Freund! Wie erwünschlich triffst du ein!

CHRISTGEIST

Nun hört er meinen Feind,
o Unglückel!

CHRIST

Ach Trost, ach Rat in meiner
Seelennot!

WELTGEIST

Was ist geschehn?

CHRIST

Ein ungewohnter Ruf,
Der meinen Schlaf gestört
Und Höllensatze droht,
Hat mich so gar erschreckt,
Dass ich vor banger Forcht...

WELTGEIST

Ich hab' genug verstanden:
Ist dies nicht ein Betrug
Von unsrer beiden Feind,
So war es nur ein eitler Traum,
Ein Irrwisch, der erlöscht,
Kaum da er ubs erscheint:
Ein buntes Nichts, ein Schattenwerk.
Darum beruhe dich,
leg alle Sorge hin.

CHRIST

Es klingen aber noch in meinem Sinn
die Wort':
Erwache, fauler knecht!
Du wirst von deinem Leben
genaue Rechnung geben.

WELTGEIST

Ich weiss nicht, was ich nun von dir
gedenken soll,
Verlässt dich seine Witz?
Bist du denn ausser dir?
Gewiss, du bist Verwirrung voll.
Ein traum, ein' elende Geburt
Des wallende Geblüte
Erschröcket dich, betört dein Gemüte.
Ein Glückes Sohn wie du,
der sonst so wohl belebt,
Bisher von klugen Geist,

L'ESPERIT DEL MÓN

Quin judici? Quina mort?
Quin infern?
Què són tantes cabòries?

EL CRISTIÀ

Amic, arribes en bona hora!

L'ESPERIT CRISTIÀ

Ja escolta l'enemic,
oh desventura!

EL CRISTIÀ

Ah, consell i confort a l'ànima
angoixada!

L'ESPERIT DEL MÓN

Què ha passat?

EL CRISTIÀ

Una insòlita crida
m'ha destorbat el son
i, amenaçant-me amb càstig infernal,
m'ha pertorbat talment
que jo, de pur espant...

L'ESPERIT DEL MÓN

Prou bé que ho he comprès:
això ¿no és un engany
de l'enemic comú?
Un somni sense solta,
un foc follet que es fon
al punt de comparèixer:
un no-res de colors, un pur joc
d'ombres.
Doncs tranquil·litza't
i els teus neguits oblida.

EL CRISTIÀ

Però encara ressona en mi el dictat:
Servent mandrós, desperta't!
Del teu viure et caldrà
donar comptes exactes.

L'ESPERIT DEL MÓN

No sé pas què pensar de tu,

és que has perdut el seny?
T'has tornat boig?
Certament, estàs ben confós.
Un somni, una obra lamentable
de la sang rebullent
t'ha esparverat i t'ha pres el senderi.
Un fill de la fortuna com ets tu,
fins ara tan vivaç,
tan ple de sensatesa,

Von Umgang edel war,
Von Jedermann geehrt,
Verlieret sich sogar,
Dass er, ich weiss nicht was,
Auf Träumebilder hält.
Hätt' ich so manchen Träumen
Geringsten Glauben zugestellt,
So hätt' Ich mir vor Angst und Sorgen
Schon längst das Leben müssen rauben;
Du wirst nun besser mir
als Träumen glauben.

Nr. 4 Arie

WELTGEIST

Hat der Schöpfer dieses Leben
Samt der erde uns gegeben,
O so jauchze, so lache, so scherze,
Lasse Träume Träume sein.

Dein Ergötzen, deine Freude,
Gehe durch Büsche, Feld und Heide,
Und dein so beklemmtes Herz
Räume sich der Wollust ein.

Hat der Schöpfer dieses Leben...

Rezitativ

CHRIST

Dass Träume Träume sind,
Gesteh' ich willig ein,
Doch war es eine Stimme,
Die mich hat mit Gewalt
Aus meiner Ruh gebracht,
Uns die ein blosser Traum
Unmöglich könnte sein.
Ich weib noch deutlich alle Worte,
Denn, sie noch hörend, wacht' ich auf!
Ich fühle noch des matten herzen
Schläge,
das kalte Blut hemmt annoch seinen Lauf
Und macht die zagen Glieder beben,
Ich spüre fast nun halbes Leben.

Nr. 5 Arie

CHRIST

Jener Donnerworte Kraft,
Die mir in die Seele dringen,
Fordern meine Rechenschaft.

Ja mit ihrem Widerhall
Hört mein banges Ohr erklingen
Annoch den Posaunenschall.

Jener Donnerworte Kraft...

de relació tan noble,
respectat per tothom,
es perd fins a l'extrem
de creure qui sap com
en visions quimèriques.
Si a tants milers de somnis
hagués dat gens de fe,
pel neguit i la por
hauria ja fa temps percut la vida.
És en mi que et cal creure,
i no pas en els somnis.

No. 4 Ària

L'ESPERIT DEL MÓN

Si el Creador ens va donar
aquest viure i aquest món,
riu, alegra't i fes bromes,
deixa els somnis que somiïn.

El teu goig, la teva joia
cerca en boscos i comelles,
i el teu cor atrabolat
a la voluptat es lliuri.

Si el Creador ens va donar...

Recitatius

EL CRISTIÀ

Que els somnis siguin somnis
ho reconec de grat,
però una veu hi ha hagut
que m'ha violentament
arrancat al repòs,
i això no pot pas ser
que fos només un somni.
Recordo encara les paraules,
perquè m'he despertat sentint-les!
Encara sento el batre del meu cor,
la sang glaçada em corre a poc a poc,
els membres febles em tremolen,
només em sento viure a mitges.

No. 5 Ària

EL CRISTIÀ

El poder del verb tronant
que em ressona dins de l'ànima
ara em mena a retre comptes.

Sí, amb el seu eco potent,
sent l'orella esgarrifada
els trombons retrunyidors.

El poder del verb tronant...

Rezitativ

WELTGEIST

Ist dieses, o so zweifle nimmermehr,
Dass diesen Streich hat jener Feind
getan,
Der dich und mich zu quälen,
Zu keiner vergessen kann.

CHRIST

Wer ist wohl, der mich hasst
Und zwar ohn' meiner Schuld,
Da ich noch ihn, noch seinen Namen
kenne?

WELTGEIST

Er hasst dich meinetwegen;
Jedoch verlange nicht, dass ich ihn
nenne;
Dir sei genug, dass ich di seine
Lebensgrösse
Mit wenig Worten zeige.

CHRISTGEIST

(beiseite)
Ist's möglich, dass ich länger
schweige?

WELTGEIST

Es ist ein Mückenfänger,
Der andern, wie ihm selbst,
Fast keine Freude gönnst,
Der allen Unterhalt und das Gespräche flieht
Der weltbelebten Leute,
Der jede Grille des Gewissens
Mißt nach der Länge, Tiefe, Breite,
Der seine Sittenlehre
Sucht allen aufzudringen,
Die voll der dummen Einfalt ist,
Dabei seh unbequem und hart;
Sein Reden, Denken, Tun
Ist eitel Pfaffenwerk:
Mit einem Wort,
er ist von ganz besondrer Art.

CHRISTGEIST

O unverschämtes Lügen!
(beseites)
Wie wahr hingegen spricht der
göttlich' Mund,
Der niemand kann betrügen:
Ihr seid nicht von der Welt,
deswegen hasst sie euch!
Was soll ich tun?
Will ich mein Ziel erhalten,
So muss ich mich verstalten.
(geht ab.)

Recitatiu

L'ESPERIT DEL MÓN

Si és doncs així, no dubtis més
que això és un cop de l'enemic
que mai no pot deixar
de tormentar-nos a tots dos.

EL CRISTIÀ

¿Qui és que tant m'odia
sense cap culpa meva,
que no el coneix ni en sé tan sols el
nom?

L'ESPERIT DEL MÓN

T'odia a causa meva;
però no em facis pas anomendar-lo;
n'hi ha prou que te'l descrigu al natural
amb ben poques paraules.

L'ESPERIT CRISTIÀ

(A part)
És possible que calli per més
temps?

L'ESPERIT DEL MÓN

És un mer bufanúvols
que als altres, i a si propi,
no concedeix cap joia,
que defuig el contacte i la conversa
amb els vivents del món,
que amida alcada, fondària i amplada
de qualsevol quimera que t'assalti,
que imposa a tots els altres
els seus propis principis,
plens de folles manies,
i alhora molt severs i incòmodes;
els seus mots, pensaments i fets
són sermons de vicari;
en suma,
un tipus molt estrafolari.

L'ESPERIT CRISTIÀ

Oh cinica mentida!
(A part)
Que veritable, en canvi,
el dir de Déu,
que mai no pot decebre;
tu no ets pas d'aquest món
i per això ell t'odia!
Doncs què faré?
Si el meu fi vull atènyer,
em cal dissimular.
(Se'n va)

Nr. 6 Arie

WELTGEIST

Schildre einen Philosophen
Mit betrübten Augenlichtern,
Von Gebärden herb und schüchtern,
In dem Abgesicht erbleicht.
Dann hast du ein Bild getroffen,
Das nur ihm all eine gleicht.

Rezitativ

WELTGEIST

Wen hör ich nun hier in der Nähe?
Es ist gewiss nur eben der,
So dir den Possen spielte,
Und, da er dich durch seine Stimm'
erschreckte,
Hier im Gebüsche sich verhüllte.

(*Der Chritsgeist lässt sich im nächsten Wald als ein Arzt sehen*)

Doch nein: es ist jemand,
der, wie es scheinet,
hier bewährte Kräuter sucht.

CHRIST

Ist er ein Arzt,
So sprech' ich ihn um Mittel an,
Wodurch ich mein so liebes Leben
Noch viele Jahr gesund erhalten kann.

WELTGEIST

Sieh da, er geht bedachtsam hier
vorbei.

CHRIST

Erlaube, unbekannter Freund,
Ein' nicht unnütze frage:
Ist deine Wissenschaft vielleicht die
Arznei?

CHRISTGEIST

Ja! Diese ist mein Tun,
Die Kranken heile ich,
Gesunde weiss ich zu erhalten.

CHRIST

Mein Wünschen ist,
Erst nach sehr späten Jahren
Vergnügt, gesund, gemächlich zu erhalten.
Ach, dass der Tod nicht gar vermeidlich ist!
Doch ist ein Mittle dir bekant,
Entfernte Fälle zu verhüten?

No. 6 Ària

L'ESPERIT DEL MÓN

Imagina't un filòsof
de mirada pesarosa
i de gest encongit i aspre
i amb cara esgrogueïda.
Doncs aquest és el retrat
que només a ell retira.

Recitatius

L'ESPERIT DEL MÓN

Qui és que sento aquí a la vora?
Etic segur que ha de ser aquell
que ha estat jugant-te bromes
i que, un cop t'ha espantat amb fort
veu,
s'ha amagat endins de la brolla.

(*L'Esperit cristia es deixa veure al bosquet proper, sota l'aparença de metge.*)

Però no: és algú
que, segons sembla,
cull herbes remeieres.

EL CRISTIÀ

Doncs si és un metge
vull demanar-li medecina
per conservar la cara vida
per molts anys en perfecta sanitat.

L'ESPERIT DEL MÓN

Guaita, passa de llarg, encaparrat.

EL CRISTIÀ

Permet-me, inconegut amic,
una pregunta gens ociosa:
et dediques potser a la medicina?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Sí, és el meu ofici;
guarir els que estan malaits
i mantenir en salut els sans.

EL CRISTIÀ

El meu desig, doncs, és,
només d'aquí a molts anys,
envellir satisfet, tranquil i sa.
¿Coneixes cap remei
per conjurar remotes contingències?

CHRISTGEIST

Ich bin dem allergrössten Arzt,
Den je die Welt gesehn,
Sehr nahe anverwandt.
Dies mein besonders Glücke
Gab mir Gelegenheit,
In seinem besten Buch
Das erste uns das grösste
Aus deb Genesungsmitteln
Zu finden, zu entdecken.
Das Mittel, ausser dem
Der andern Geist und Kraft
Zur Heilung nicht erklecken.

CHRIST

Ach, könntest du mir doch
Für Kummer, Angst und Forcht,
Die mich viel mehr als jede Krankheit quälen,
Erwünschte Hilfe schaffen.
Wie gerne wollt' ich dich belohnen!

CHRISTGEIST

Es soll an mir nicht fehlen,
Jedoch sehr Vieles bei dir.

WELTGEIST

Mein Freund! Dein Arzeneigespräch
Will mir nunmehr zu lange sein,
Denn mir fällt nichts von Tod uns
Krankheit ein,
Wohl aber die gewohnte Stunde,
Die allgemach zum Frühstück ruft.
Du wirst darauf ja nicht vergessen?

CHRIST

Geh' hin, dasselbe zu bereiten.

WELTGEIST

Dies soll mit aller Eil'
Und bestern Fleiss geschehn.
Ich hab alsdann die Ehre,
dazu dich zu begleiten.
(abseits im Hinweggehen)
Ich weiss für ihn viel bessre Arzeneinen,
Ein holder Blick von seiner Schönen,
Gut Essen, Trinken, Spielen, Jagen
Wird alles Kummers ihn befreien.

CHRISTGEIST

(beseite)

Dem Himmel sei gedankt,
Mein Feind entfernet sich,
Nun kann ich freier mich erklären.
(zu Christ)
Ich gebe dir mein teures Wort,
Dich meiner Hilfe zu gewähren:
Du sollst Gesundheit und Vergnügen,

L'ESPERIT CRISTIÀ

Jo sóc parent proper
del més excel·lent metge
que el món hagi vist mai.
Aquesta bona sort
m'ha dat avinentesa
de descobrir, trobar
en el seu millor llibre
el primer i el més gran
dels remeis de salut.
El remei sense el qual
tot el poder dels altres
no basta per guarir.

EL CRISTIÀ

Ah, si em poguessis dar
per a la por, els neguïts i l'ansietat,
que m'afligeixen més que malaltia,
l'ajuda que em convé,
que de grat te'n compensaria!

L'ESPERIT CRISTIÀ

Per mi no quedarà,
però depèn en bona part de tu.

L'ESPERIT DEL MÓN

Amic! Aquest col·loqui mèdic
comença a ser massa feixuc,
car no vull pensar en mals ni mort,
sinó en el fet que ja s'acosta
l'hora habitual del desjeuni.
No ho deus haver oblidat, espero.

EL CRISTIÀ

Doncs vinga, vés a preparar-lo.

L'ESPERIT DEL MÓN

M'hi poso de seguida
i amb tota diligència.
Llavors tindré l'honor
de fer-te companyia.
(A part, allunyant-se)
Conec millors remeis per a ell:
una mirada de la bella,
bons menjar i beure, joc i caça
de tots els mals el guariran.

L'ESPERIT CRISTIÀ

(A part)
El Cel sigui lloat,
s'allunya l'enemic
i amb més franquesa puc parlar.
(Alt al Cristià)
Et dono formalment paraula
de concedir-te ajuda:
salut i benaurança

(beseite)

Der Seele Heil und Ruh'

(zu Christ)

Forthin geniessen.

Allein wirst du dich wohl entschliessen,
Zu folgen meinem treuren Rat?

Zu fliehn' die kalte Luft

(beseite)

Den lauen Geist der Welt

(zu Christ)

So dir das Aug' verdibt,

Die Brust erkältet hat?

(a part)

i salvació i repòs de l'ànima

(alt al Cristià)

continuaràs gaudint.

Però ¿sabrás resoldre en ferm
de seguir els meus lleials consells?

¿Defugir l'aire fred,

(a part)

l'esperit indolent del món,

(alt al Cristià)

que t'ha malmès la vista

i refredat el pit?

CHRIST

Wie, meine Brust, mein Aug'

Erkältet und verderbt?

Du irrest dich, an beiden fehlt mir nicht.

Du siehest mir vielleicht in meinem

Angesicht

Den ungemein erlittnen Schrecken an,

Der kürzlich mir das Herz machte beben.

CHRISTGEIST

Glaub' mir, je mehr sich die Gefahr

Dem kranken hält verborgen,

Je mehr hat er zu sorgen.

Nr 7 Arie

CHRISTGEIST

Maches Übel will zuweilen,

Eh' es kann der Balsam heilen,

Erstlich Messer, Scher' und Glut.

Jener Ruf, der dich erweckte,
Jene Stimme, die sich schreckte,
War dir nötig, war dir gut.

Maches Übel will zuweilen...

Rezitativ

CHRIST

(beseite)

Er hält mich einem Kranken gleich,
Er weiss, was mir begegnet ist,
Was soll ich wohl von ihm gedenken?

(laut)

Wer du nun immer bist,

Erhalte mich gesund,

Wenn ich es bin gewesen,

Und bin ich krank,

So mache mich genesen.

CHRISTGEIST

Nimm dies verschlossne Blatt

Als eine Schenkung hin,

EL CRISTIÀ

Com? ¿Refredat el pit

i malmenat la vista?

T'eres: no em falla l'un ni l'altra.

Potser és que veus en el meu rostre
rastres del greu esglai passat
que últimament m'ha fet tremolar el
cor.

L'ESPERIT CRISTIÀ

Creu-me, com més s'amaga

al malalt el perill,

més li cal amoñar-se.

No. 7 Ària

L'ESPERIT CRISTIÀ

Més d'un mal hi ha que reclama
escalpel, foc i tisores
fins que el bàlsam pot fer efecte.

La crida que et despertava,
la veu que et feia terror,
només era pel teu bé.

Més d'un mal hi ha que reclama...

Recitatiu

EL CRISTIÀ

(A part)

Em tracta de malalt,
sap el que m'ha passat;
què haig de pensar-ne, jo?

(Alt, a l'Esperit cristià)

Siguis qui siguis tu,
conserva'm la salut
si he gaudit sanitat,
i si mai caic malalt
restaura'm i guareix-me.

L'ESPERIT CRISTIÀ

Pren aquest full lacrat
del qual et faig regal;

(*Er gibt Christ ein verschlossnes Blatt*)
Ich weiss gewiss, du wirst darin
Für dich ein solches Mittel finden,
Dem keines aus all' andern gleicht.

CHRIST

Ist es vielleicht sehr hart zu nehmen?

CHRISTGEIST

Wer sieht dazu mit Ernst Entschliesst,
dem ist lieblich, süß und leicht.

CHRIST

Und was ist dessen Eigenschaft?

CHRISTGEIST

Es wärmet, muntern auf
(*beseite*)
Den lau und trägen Geist,
(*zu Christ*)
Erheiterd den Verstand durch seine
Wunderkraft
(*beseite*)
Die Christenpflicht zu fassen
(*zu Christ*)
Es schärt das Aug'
(*beseite*)
Den schlauen Feind zu sehn,
(*zu Christ*)
Verschafft ein gut Gehör
(*beseite*)
Zu hören Gottes Wort,
(*zu Christ*)
Es bringet Mut und Stärke,
(*beseite*)
Der Höllenmacht zu widerstehn,
(*zu Christ*)
Für Schwindel in dem Haupt.

WELTGEIST

Freund! Alles ist bereit,
Und eine ganze Reihe der fröhlichen
Gemüter
Von beiderlei Geschlechte erwarten
dich.

CHRIST

(*zum Christgeist*)
Verzeihe,
Der Wohlstrud heisst mich einlend
gehn.
Hält dieses Mittel seine Probe,
So lohn' ich dich bei unserm
Wiedersehn.
(*Er geht ab*)

(*dóna al Cristià un full segellat*)
estic segur que hi trobaràs
per als teus mals un gran remei
com no n'hi ha cap d'igual.

EL CRISTIÀ

És potser cosa de mal prendre?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Qui el pren amb determini ferm
el troba bo, agradable i dolç.

EL CRISTIÀ

I quines propietats ostenta?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Escalfa i dóna força
(*a part*)
a l'esperit mandrós,
(*alt al Cristià*)
reforça la raó amb el seu poder
miraculós
(*a part*)
d'entendre el deure del cristia,
(*alt al Cristià*)
aguditza la vista
(*a part*)
per veure l'enemic astut,
(*alt al Cristià*)
fa més fina l'oïda
(*a part*)
per sentir el verb de Déu,
(*alt al Cristià*)
porta coratge i força
(*a part*)
per resistir el poder infernal,
(*alt al Cristià*)
pels rodaments de cap.

L'ESPERIT DEL MÓN

Amic! Tot és a punt
i ja una colla de feliços
t'esperen dels dos sexes.

EL CRISTIÀ

(*A l'Esperit cristia*)
Perdona'm,
el benestar em reclama pressa.
Si aquest remei passa la prova
te'n daré recompensa en retrobar-nos.
(*Se'n va*)

WELTGEIST

(im Hinweggehen)

So end' ich ihr Gespräche,
Denn dieser Arzt will mir
So wie verdächtig sein.

CHRISTGEIST

(allein)

Ach! Also stellt die eitle Lust der Welt
Des Gesites besten Fortgang ein.
Man eilt, man lauft, wohin?
Ach! An die Orte,
Wo nur der Sinnen Freiheit ruft:
Man höret meine Worte
Von wahrer Tugendlehre Feind,
Der alles Gute unterricht.

Barmherzigkeit, Gerechtigkeit und Christgeist.

BARMHERZIGKEIT

Hast du nunmehr erfahren,
Was unser beiden Hilf'
An diesem Menschen nützt?
Wenn er verloren geht,
Wer ist wohl endlich schuld?

CHRISTGEIST

Ach! Er allein,
Doch habt mit ihm Geduld.
Wie könnt' ein Herz,
Das von dem Geist der Welt
Mit Schnee bedecket ist,
Sogleich von Gottes Liebe brennen?
Der Anfang gibt mir doch bei ihm
Den Schein dei Hoffnung zu erkennen.

GERECHTIGKEIT

Der Menschen bereite sich
Zu Strafe oder Lohn,
Bleibt doch dem Höchsten Lob und
Preis.
Denn hört er dich, o Güte, nicht,
So dient er wenigst mir zu Ehre.

CHRISTGEIST

Ich will mich dann dahin bestreben,
Damit er sich bekehre
Und diene so zu beider Ruhm,
Dass ihn Gerechtigkeit belonhe,
Barmherzigkeit verschone.

Nr 8 Terzett

CHRISTGEIST

Lasst mir eurer Gnade Schein
Niemal fehlen,

L'ESPERIT DEL MÓN

(Tot anant-se'n)

Així enllesteixo el seu col-loqui,
que el metge aquest
em sembla sospitos.

L'ESPERIT CRISTIÀ

(Tot sol)

Ai las! Així el va goig del món
destorba tot progrés de l'ànima.
Presses i corredisses: cap a on?
Ai las! Als llocs on criden
els sentits desfermats:
ningú no escolta els meus dictats
de virtut véritable
i tothom va darrere l'enemic
que malmena tot bé.

La Pietat, la Justícia i l'Esperit cristia.

LA PIETAT

¿Has comprès doncs per fi
com l'ajut de tots dos
és bo per a aquest home?
Si va a la perdició,
de qui en serà la culpa?

L'ESPERIT CRISTIÀ

Ah! Només seva,
però no hi perdis la paciència.
¿Com pot un cor apàtic
que l'esperit del món
ha emmantellat de neu
cremar de cop d'amor diví?
Aquest començament, però,
m'inspira una aura d'esperança.

LA JUSTÍCIA

Que l'home bé es prepari
per al càstig o el premi,
l'Altíssim sempre és digne de lloança.
Si no t'escolta a tu, Bondat,
respecti almenys el meu honor.

L'ESPERIT CRISTIÀ

D'ara endavant m'esforçaré
per fer-lo convertir
i acréixer de tots dos la glòria;
que la Justícia el recompensi
i l'estalvi la Pietat.

No. 8 Tercet

L'ESPERIT CRISTIÀ

Lesclat de la vostra gràcia
no m'abandoni mai més

So erhol' ich neuen Mut.

i recobraré el coratge.

BARMHERZIGKEIT, GERECHTIGKEIT
Es soll an der Gnade Schein
Niemal fehlen,
Wenn der Mensch das Seine tut.

LA PIETAT, LA JUSTÍCIA
L'esclat de la nostra gràcia
no abandonarà mai més
l'home que hi posa l'esforç.

CHRISTGEIST

Allzeit will ich trachten, sinnen,
Teure Seelen, Meinem Schöpfer zu
gewinnen,
Dies soll mein Geschäfte sein.

L'ESPERIT CRISTIÀ
Vull guanyar ànimes precioses
per tornar al meu Creador;
aquest serà el meu ofici.

Lasst mir eurer Gnade Schein...

L'esclat de la vostra gràcia...

BARMHERZIGKEIT, GERECHTIGKEIT
Es soll an der Gnade Schein...

LA PIETAT, LA JUSTÍCIA
L'esclat de la nostra gràcia...

Versió de Miquel Desclot

